

ved enhver Sags Begyndelse, kunne være inde i alle de Retssspørgsmaal, som ligge i den Sag; der er ikke det Allermindste i Veien derfor. Dette troer jeg virkelig er et Moment, som man skal tage Hensyn til, naar man her stiller sig hen for at give en Lov, som gjør Brud paa, hvad der hidtil i Danmark har været anseet for god Retsorden, og hvormed Folk have fundet sig vel tjente. Der er endnu Ingen, der har vovet at kaste en Steen paa Høiesteret i Henseende til dens formodede Dygtighed, dens Routine i at paadømme Sagerne. Det er naturligtvis en meget vigtig Bemærkning, som den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (D. Müller) fremsførte, at Anvendelsen af saadanne urimelige Bestemmelser kunde lede til, at endnu flere Sager behandlede skriftligt end hidtil. Det er egentlig efter Høiesteretsordenens Reglen, at ingen Sag bør indgaae til skriftlig Procedure, med mindre begge Parter eller en af dem ikke lade møde, men der kan dog skee Undtagelse deraf ved de vigtigere Sager. De ville ogsaa see, mine Herrer, at det i Instruxen for Høiesteret af 1771 er forudsat, at Retten kan komme til Kundskab om Sagernes Beskaffenhed, forinden de komme til Procedure, og det er meget sædvanligt, at Justitiarius har confereret med Advocaterne om de Sager, der vare for paa Ordenen; men, naar der nu bestandigt gaaer flere Sager i Høiesteret ind til skriftlig Behandling, saa følger deraf, at Sagernes Afgjørelse varer meget længe. Man skal erindre, at der i Høiesteret ikke er fastsat nogen Tid, inden hvilken en Dom skal affiges; det er ikke som ved Under- og Overretten 6 eller 12 Uger, men det berøver aldeles paa Rettens Skjøn. Jeg har som Fuldmægtig hos en Advocat skrevet i en Sag, som var til skriftlig Procedure; den havde Retten optaget til Doms i 9 Maanedes, og jeg beder de Herrer at lægge Mærke til, hvad det vil sige, at en Sag er optagen til Doms i 9 Maanedes, efterat den har været procederet igennem 2 Instanser, og om det ikke nærmer sig tydfø Maade at komme til sin Ret paa? Derfor troer jeg rigtigt nok, at den Bemærkning, som den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (D. Müller) fremsførte,

maa have megen Betydning for Folk, der praktisk have at gjøre med Retsvæsenet, og som kjende til den hidtilværende Procesmaade i Høiesteret.

Om det Spørgsmaal, som her er reist, skulde være saa overmaade vigtigt, som den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (H. Hage) udgav det for, derom vil jeg ikke tvistes med ham. Mine Udtalelser i denne Sag have været klare nok; jeg har søgt at fremsføre Spørgsmaalet, saa godt som jeg kunde; jeg har søgt at bringe den ærede Rigsdagsmands Forslag frem til at blive til Lov i den rene Skikkelse; hvori han havde forelagt det, og det er den samme Hensigt, jeg endnu har ved mine Endringsforslag. Om disse Endringsforslag vedtages, og Loven saaledes ikke kommer op nu derfor er denne Sag ikke ødelagt; den er ligesaa god den 1ste October 1856, som den er den 21de Februar, den kan ligesaa godt træde i Kraft den 1ste Marts 1857, fordi den vedtages $\frac{1}{2}$ Aar senere, saa at det just ikke er saa overmaade vigtigt, om dette Forslag bliver til Lov lidt før eller lidt senere. Det have jo ogsaa de 2 ærede Forslagsstillere, som have talt, erkjendt. Allers først vilde de have, at Forslaget strax blev til Lov, men saa vare de dog saa rimelige, at de udsatte det indtil 1ste October, og nu ere de meget villigt gaaede ind paa at udsætte det 6 Maanedes længere hen i Tiden. Derfor troer jeg virkelig ikke, at det er saa nødvendigt, og jeg kan ikke fatte, hvorledes den høitærede Justitsminister kan mene, at Forslaget absolut nu skal vedtages. Der kan jo være Spørgsmaal om denne Sags Vigtighed; men jeg skal, som sagt, ikke indlade mig derpaa, men der er en anden Sag, som jeg anseer for ligesaa vigtig, og som jeg altid har fremsført i Forbindelse med denne, og det er Spørgsmaalet om Offentlighed i Erklæringers Meddelelser paa Ansøgninger og Klager, en Sag, som jeg anseer for ligesaa vigtig, men den er jo ikke bleven fremmet, og jeg troer virkelig ikke, at den taber det Allermindste derved, at den udsættes; jeg troer, at Seiren vil være den vis, og jeg har den samme Overbeviisning med Hensyn til den Sag, der her ligger for, selv om den ikke nu bliver til Lov, efterat